Cena 25 gr

Głos Wielkopolski

CODZIENNE PISMO POLITYCZNO-INFORMACYJNE

Rok I | Poznań, środa, 7 marca 1945 | Nr 17

We wspólnych walkach, we wspólnie przelanej krwi za świętą sprawę wolności wśród żołnierzy Armii Czerwonej i Wojska Polskiego rodzi się szczere, prawdziwe braterstwo broni, rodzi się wieczna przyjaźń narodu polskiego i narodów Związku Radzieckiego.

...Zwycięska Armia Czerwona, a wraz z nią i Wojsko Polskie uwalnia nasze wsie i miasta od barbarzyńskiego okupanta, a po uwolnieniu całego kraju pójdzie dalej na zachód, aby razem z sojuszniczymi armiami Wielkiej Brytanii i Stanów Zjednoczonych Ameryki rozgromić gada hitlerowskiego, uczynić go raz na zawsze niezdolnym do ewentualnych nowych napaści na nasze ziemie i utrwalić nasze granice zachodnie nad Odrą i Nissą łużycką.

EDWARD OSÓBKA-MORAWSKI

Dziś Wojsko Polskie stoi przed najdonioślejszym, najważniejszym zadaniem, jakie kiedykolwiek przypadło w udziale orężowi polskiemu: wespół z bohaterską Armią Czerwoną wypędzić z naszej ziemi niemieckiego okupanta, uratować miliony Polaków, którzy wołają o ratunek i wyzwolenie, pomścić straszliwe krzywdy, wyrządzone narodowi polskiemu przez dzicz hitlerowską, rozgromić odwiecznego wroga i wznieść zwycięski sztandar biało-czerwony nad pokonanym Berlinem obok sławą okrytego sztandaru sowieckiego i sztandarów innych sojuszników.

MICHAŁ ROLA-ŻYMIERSKI

Witamy Wojsko Polskie!

Serca nasze napełnia wielka radość. Prastary nasz gród piastowski wita dziś Wojsko Polskie, które zahartowane w bojach i opromienione blaskiem zwycięstw urosło pod naczelnym dowództwem gen. broni Roli-Żymierskiego w silną i pełną chwały armię.

Umysły wszystkich ożywia jedna wola, której żar stapia dusze tysięcy w jedno serce.

Rozgorzały serca nasze, wzmaga się temperatura patriotyzmu, by spontanicznie dać wyraz uczuciu — jakim przepojone są dusze nasze dla żołnierza polskiego.

Duma rozpiera nam piersi na widok naszych dziarskich żołnierzy. Dziś bowiem w Polsce Demokratycznej Wojsko Polskie nie jest tym dawnym wojskiem sprzed 1939 roku. Dziś wojsko nasze oparte o ustrój demokratyczny odrodzonej Polski, posiada już obywatelsko - żołnierskie wychowanie i szczerze ludowy skład korpusu oficerskiego. Przy wielkiej dyscyplinie i przy poświęceniu aż do szczytnego bohaterstwa żołnierz nasz zdolny jest do opanowania nawet najbardziej niebezpiecznych sytuacyj bojowych — co czynem już niejednokrotnie dokazał.

Wojsko Polskie tworząc się w ZSRR i organizując się dalej niemal w ogniu karabinów i huku armat — stworzyło nowy, stalowy typ żołnierza, zdolnego do poświęcenia i obrony kraju, stworzyło nowy, wzorowy typ oficera i nowe kadry korpusu oficerskiego, które stoją otworem dla każdego, bez względu na jego pochodzenie, bez różnicy na stan. A więc syn chłopa, robotnika, czy inteligenta pracującego może być oficerem Wojska Polskiego, — gdyż nie przywilej, nie pieniądz, czy urodzenie, lecz rzeczywista zdolność do służby Ojczyźnie otwiera drogę do stopnia oficerskiego i awansu.

Wojsko Polskie — przepojone ideą demokratyczną — tworzy siłę oręża polskiego. Polskę Demokratyczną cechuje gotowość do współpracy w życiu rozwojowym narodów w prawdziwym duchu pokoju — ale dla utrzymania integralności, bezpieczeństwa i autorytetu Państwa Polskiego — potrzebny jest miecz polski, który wykuwać musi cały naród.

Zgodnym, harmonijnym wysiłkiem naród nasz pomaga dziełu wzmacniania i powiększania Wojska Polskiego — posyłając najlepszych swych synów do jego szeregów i w bój do nie skończonej jeszcze walki — celem ostatecznego dobicia hitlerowskiego gada. — Tak, jak przy boku zwycięskiej Armii Czerwonej zahartował się żołnierz nasz i w niej znalazł źródło pomocy nietylko techniczno-strategicznej, lecz i wzór poświęcenia i bohaterstwa — tak i dziś idzie Wojsko Polskie dalej z Armią Czerwoną, by dokonać dzieła wyzwolenia i pomścić miliony Polaków, zakatowanych w obozach i więzieniach przez siepaczy hitlerowskich.

Idzie w trudzie i znoju Wojsko Polskie — wraz z Armią Czerwoną, idzie w pochodzie walki po nowe ziemie i po triumf i zwycięstwa — aż do Berlina, by pomścić lata srogiej niewoli i poniewierkę narodu polskiego. W tym historycznym przemarszu, kiedy Wojsko Polskie dumnie kroczy ulicami miasta Poznania, my obywatele tego prastarego grodu, młodzi i starzy witamy Was radośnie i oddajemy Wam hołd i cześć należną.

Otwieramy wdzięcznością przepełnione serca nasze i chylimy czoła przed Wami, waleczni synowie Ojczyzny. Entuzjazm zapiera nam oddech w piersiach. Dusza rwie się na widok rytmicznie falującej i raźno postępującej królowej broni —piechoty.

Łopocą biało-czerwone sztandary. Mury świecą pustkami, wszędzie ruiny i zgliszcza, ale duch nasz, ten duch, który pozwolił nam przetrwać lata srogiej niewoli, na Wasz widok krzepi nasze czyste i uczciwe serca polskie. Ochoczo i radośnie lecą gromkie okrzyki:

„Niech żyje Wojsko Polskie!"

„Niech żyje Żołnierz Polski!"

„Niech żyje Naczelny Wódz Gen. Broni Rola-Żymierski!"

„Niech żyje silna, Demokratyczna Polska!"

Kolonia zagrożona!

Londyn, 6. 3. — Jak donosi prasa angielska) z upadkiem Kolonii należy się liczyć w dniach najbliższych. Przez zniszczenie mostów na Renie oddziały niemieckie, znajdujące się w Kolonii — mają odwrót odcięty. Na południe od Kolonii Amerykanie znajdują się o 13 km od Bonn. 3. i 7. armia posunęły się znowu naprzód.

Londyn, 6. 3. — Jak donosi prasa angielska, Kolonia jest zupełnie zniszczona. 1% budynków jest całych.

Zakłady Kruppa pod ogniem artylerii amerykańskiej

Londyn, 6. 3. — Jak donosi Kwatera Główna wojsk sprzymierzonych, artyleria amerykańska ostrzeliwuje zakłady Kruppa w Essen.

Bomby lecą w dalszym ciągu...

Londyn, 6. 3. — Jak donosi Kwatera Główna wojsk sprzymierzonych silne formacje bombowców brytyjskich bombardowały w nocy Kamenicę Saską, a w ciągu dnia bombardowały ją ponownie silne formacje amerykańskie. Jednocześnie lotnictwo sprzymierzonych bombardowało wytwórnie benzyny syntetycznej pod Gelsenkirchen i Hamburgiem. Berlin również w dalszym ciągu znajduje się pod gradem bomb.

Odbudowa Warszawy wkracza na tory realne

Warszawa, 6. 3. — W dniu wczorajszym przybyła do stolicy Komisja Przedstawicieli Rządu Radzieckiego S. S. R. R.

Przemówienia powitalne wygłosili ze strony Komisji Radzieckiej — Lebiediew, ze strony polskiej prezydent Warszawy ob. Spychalski.

Na konferencji w San-Francisko weźmie udział 45 państw

Londyn, 6. 3. — Na konferencję w San-Francisko zaproszonych zostało 45 państw. Zaproszenie na konferencję podpisali: Zw. Radziecki, Anglia, Ameryka i Chiny. Francja zaproszenia nie podpisała, lecz weźmie udział w konferencji.

Transportowiec niemiecki zatopiony na Bałtyku

Moskwa, 6. 3. — Statki radzieckie odznaczone Czerwonym Sztandarem zatopiły w południowym Bałtyku transportowiec niemiecki o pojemności 5000 ton.

Operacje 3. armii amerykańskiej okryte tajemnicą

Moskwa, 6. 3. — Jak donoszą z Londynu dowództwo Sprzymierzonych zabroniło ogłaszać o operacjach 3-ej armii amerykańskiej.

Armia Czerwona bije nieprzyjaciela

Zdobycze wojsk radzieckich na północy i południu

Komunikat Radzieckiego Biura Informacyjnego z dnia 5. 3. 1945 brzmi:

5 marca na południowy zachód od Królewca wojska nasze w wyniku walk ofensywnych zdobyły miejscowości Korschelken, Kumgarben, Benkenwalde, Strauben, Hirschfeld.

Na południe i południowy zachód od Gdańska wojska nasze w walkach zdobyły miejscowości Wiesenwald, Lubichów, Studzenitz, Górki, Lesno, Kruszyn, Lipnitz, Worciskowo.

Na Pomorzu, na południowy wschód i południe od miasta Köslin wojska nasze kontynuując natarcie w walkach zajęły ponad 80 miejscowości, m. i. Wiesentahl, Damerow, Zuchen, Latzig, Nedlin, Gross Tichow, Gross-Kressin.

Wojska 1-go frontu Białoruskiego, kontynuując natarcie, 5 marca zdobyły miasta Starogard, Naugard i Polcyn — ważne węzły komunikacji i potężne punkty oporu Niemców w kierunku na Szczecin, oraz zajęły w walkach ponad 150 innych miejscowości, wśród których większe: Klotzen, Kollatz, Neu Wurow, Teschendorf, Briesen, Siemmatzig.

Na terytorium Czechosłowacji, na zachód od miasta Łuczeniec wojska nasze nacierając w pasie karpackim w walkach zdobyły miejscowości Pleszowce, Bzowska Legotka, Krupina, Antol, Ilija, Wisoka, Rudno na Gron.

Na pozostałych odcinkach frontu trwały działania zwiadowców; w szeregu punktów toczyły się walki o charakterze lokalnym.

4 marca na wszystkich frontach zniszczono i uszkodzono 70 czołgów niemieckich. W walkach powietrznych i ogniem artylerii przeciwlotniczej zestrzelono 15 samolotów nieprzyjaciela.

Niemcy stawiają zacięty opór na Pomorzu

Moskwa, 6.3. — Jak donosi Radzieckie Biuro Informacyjne, na południe i południowy zachód od Gdańska oraz na północ od Chojnic — Niemcy, opierając się o umocnienia typu polowego, usiłują powstrzymać posuwanie się Armii Czerwonej. Pomimo silnych kontrataków, Armia Czerwona, łamiąc ich opór i umocnienia posuwa się w dalszym ciągu naprzód, zadając nieprzyjacielowi ciężkie straty.

Nowe sukcesy armii marszałka Żukowa

Trzy dywizje SS zostały zupełnie rozbite

Moskwa, 6. 3. — Jak donosi Radzieckie Biuro Informacyjne, armia marszałka Żukowa po walkach zdobyła Starogard — ważny węzeł 5 linii kolejowych, oraz Nowogard, Norbert, Bełcze, 10 węzłów kolejowych i 600 innych miejscowości.

W walkach tych armia marszałka Żukowa rozbiła 3 dywizje SS.

Przez zajęcie Starogardu Armia Czerwona znajduje się o 30 km od Szczecina.

Na wschodzie armia marszałka Żukowa połączyła się z armią marszałka Rokossowskiego, którego oddziały posuwają się na Gdańsk.

Walki na ulicach Kolonii

Armie sprzymierzonych idą naprzód

Londyn, 6. 3. — Według komunikatu Kwatery Głównej wojsk sprzymierzonych — linia Renu na przestrzeni Homberg—Neuss została osiągnięta. Dnia 5 bm. jednostki 1-ej armii amerykańskiej wkroczyły do Kolonii zajmując dwa przedmieścia, odcinając jednocześnie 4000 hitlerowców możność ucieczki przez Ren. 7-ma armia amerykańska posuwając się naprzód doszła do Forbach, przecinając linię kolejową na południe od Saarbruecken i znajduje się w odległości 3 km od tego miasta.

Biuro Informacyjne

dla osób poszukujących się wzajemnie

Poznań. Urząd Wojewódzki polecił Polskiemu Czerwonemu Krzyżowi zorganizowanie biura informacyjnego dla osób, poszukujących się nawzajem. Chyba nikomu,— a już najmniej społeczeństwu poznańskiemu — nie trzeba tłumaczyć, ile łez akcja taka może osuszyć, ile nieporozumień może usunąć. Najmniejszy ślad może być źródłem cennych informacyj, może doprowadzić do ustalenia losu interesujących nas osób. Przede wszystkim jednak zbiera się następujące wiadomości:

1. kiedy, kogo i gdzie aresztowały, wywiozły, więziły lub zabiły władze okupacyjne,
2. kto, kiedy, gdzie uciekał, krył się, chował lub występował pod obcym nazwiskiem,
3. gdzie, kiedy, w jakich okolicznościach i jakie znaleziono trupy, oraz gdzie je pochowano, i jakie pozostały po nich pamiątki,
4. gdzie znajdują się obecnie jakiekolwiek dzieci bez rodziców, osoby dorosłe chore nerwowo, obłąkane lub trudne do zidentyfikowania.

Ktokolwiek ma jakiekolwiek wiadomości na ten temat powinien niezwłocznie podać je do Biura Informacyjnego Polskiego Czerwonego Krzyża w Poznaniu, Asnyka 5. Tam też udziela się informacji o zaginionych. Jeżeli kto opuszcza swoje dotychczasowe miejsce pobytu, może tam również pozostawić dla ewentualnie poszukujących go osób, wiadomość o swoim nowym mieszkaniu.

Organizacja, cele i zakres działania opieki społecznej

Losem najuboższych interesują się dwa czynniki: państwo i społeczeństwo.

Naczelnym organem Państwa w tej dziedzinie jest Ministerstwo Opieki Społecznej. Ustala ono kierunki polityki opiekuńczej, oraz gradacje celów i środków. Daje ono dyrektywy Urzędom Wojewódzkim. Na naszym terenie odpowiedzialnym za stan opieki społecznej całego województwa jest mgr Jan Krasiński, naczelnik Wydz. Pracy i Opieki Społecznej przy Zarządzie Miejskim.

Rząd nasz otacza szczególną opieką:

1. matkę i jej niemowlę,
2. dziecko, a zwłaszcza sierotę,
3. inwalidę pracy i inwalidę wojennego ze specjalnym uwzględnieniem cywilnych ofiar walki z najeźdźcą germańskim,
4. chorego, kalekę i starca,
5. poszukującego pracy.

Obok tych pozytywnych celów są też i cele negatywne: zwalcza się elementy szkodliwe społecznie, np.:

1. włóczęgostwo i żebractwo,
2. warcholstwo i próżniactwo,
3. prostytucję i pijaństwo.

Dla należytego ujęcia tych spraw i pokierowania nimi, Urząd Wojewódzki organizuje na terenie całego województwa rejestrację wszystkich podopiecznych, według wyżej wymienionych kategoryj. W międzyczasie wre praca dla zorganizowania właściwych ośrodków, w których umieści się wielu potrzebujących. Urząd Wojewódzki zamierza ułatwić najbardziej potrzebującym mieszkańcom Poznania przeniesienie się do miast, miasteczek i wsi naszego województwa. Niektóre ośrodki zostały już uruchomione w terenie. Tymczasem Zarząd Miejski czyni, co jest tylko w jego mocy, aby na razie opanować rozpaczliwą sytuację w mieście.

Drugim obok Państwa czynnikiem, który chce przyjść najuboższym z pomocą, jest samo społeczeństwo. Istniały, istnieją i będą istnieć samorzutne stowarzyszenia charytatywne, których działalność bywa mniej lub więcej owocna.

Aby usprawnić i uzgodnić ich działalność, Państwo powołało Centralny Komitet Opieki Społecznej z dyrektorem Maciejewskim na czele. Organem jego na terenie województwa jest Wojewódzki Komitet Opieki Społecznej, kierowany przez dr Weymana, a na terenie miasta Miejski Komitet Opieki Społecznej z por. Sameckim na czele. Kto więc chce iść bliźniemu z pomocą, niechaj zaciągnie się pod sztandary tych instytucyj.

Rozwijają one żywą działalność, stając dzielnie u boku Państwa w walce z nędzą.

Widzimy na tym terenie piękny przykład realizacji haseł demokratycznych: społeczeństwo dla społeczeństwa. Organa władzy państwowej czuwają, aby grosz publiczny został celowo i należycie wykorzystany.

mgr Krasiński

Przybywają Polacy zza Bugu

Szerszym kołom naszych czytelników wiadomo już o umowie zawartej między Rządem Polskim i Związkiem Radzieckim o wymianie ludności, pozostałej na terenach przynależnych obecnie do Związku Sowieckich Republik Rad.

W myśl zawartego porozumienia ludność polska zza Bugu zostanie przesiedlona na tereny środkowej i zachodniej Polski. Również Wielkopolska przyjmie na swe ziemie przesiedleńców z terenów wschodnich i osadzać ich będzie po miastach i wioskach, dając im możność pracy czy to na roli, w rzemiośle lub kupiectwie. Tak samo serdecznie witać będziemy kadry nowych pracowników administracyjnych i naukowych.

Dla usprawnienia akcji przesiedleńczej utworzony został w Poznaniu Urząd Repatriacyjny, którego zadaniem jest osadzanie wracających do Ojczyzny rodaków, zapewnienie im pomocy i ochrony.

Jak nas powiadomiono w bieżącym tygodniu spodziewany jest przyjazd około 2000 osób. Dla informacji podajemy, że Urząd Repatriacyjny mieści się przy ul. Kochanowskiego 4.

Z niedawnej przeszłości

Minął okres niewoli. Z każdym dniem zacierać się będą wspomnienia z zaciętej, nieustępliwej walki z najeźdźcą. Redakcja „Głosu Wielkopolskiego" pragnie uratować ten cenny materiał historyczny dla przyszłych pokoleń i zwraca się z prośbą do Was, Czytelnicy, abyście spisywali swoje wspomnienia z okresu 1939—1945 i przesyłali je nam do wykorzystania.

Piszcie o wszystkim, co dotyczy walki zbrojnej z najeźdźcą germańskim. Piszcie wspomnienia o walce w warsztacie, fabryce, urzędzie, na roli, na robotach itp. Piszcie o stosunku okupanta do polskiego robotnika, do polskiego rolnika, do polskiego inteligenta, do polskiego dziecka, do polskiej kobiety.

Artykuły Wasze wykorzystamy w dziale „Z niedawnej przeszłości".

Redakcja

W trosce o zabezpieczenie żywności dla ogółu

Ważne wyjaśnienie delegata Ministerstwa Aprowizacji i Handlu w przedmiocie sprowadzania produktów spożywczych

Trudności aprowizacyjne, panujące na terenie miasta Poznania wskutek przewlekłych walk ulicznych, braku środków transportowych i szkód, spowodowanych działaniami wojennymi w swych konsekwencjach doprowadziły do tego, że jednostki aktywniejsze udawały się do okolicznych powiatów celem zorganizowania dostawy żywności dla poszczególnych zakładów pracy, czy też stowarzyszeń charytatywnych. Akcja ta, świadcząca o ofiarności społeczeństwa prowincjonalnego i zrozumieniu ciężkiej sytuacji stolicy Wielkopolski, będąca równocześnie dowodem przedsiębiorczości poszczególnych jednostek w pokonywaniu licznych trudności przy organizowaniu akcji zaopatrywania, dała bardzo pomyślne wyniki.

Obecnie walki na terenie Poznania ustały. Życie zaczyna wchodzić na normalne tory, władze mają możność organizacji i przywrócenia tej ziemi jej dawnego wyglądu i świetności. Powstają nowe warunki, dążące do równowagi, w których organa państwowe i samorządowe biorą na siebie odpowiedzialność za całość powierzonych im obowiązków, a społeczeństwo w pełnym zrozumieniu swego dobra winno okazać posłuch i karność w wypełnianiu wydanych rozporządzeń.

Powstający Wojewódzki Wydział Aprowizacji i Handlu w Poznaniu jest jedynym organem, powołanym do zabezpieczenia wyżywienia ludności Województwa Poznańskiego. Inicjatywa prywatna jest w dalszym ciągu wskazana, lecz ograniczyć się musi ściśle do norm ustalonych przez Wojewódzki Urząd Aprowizacji i Handlu w Poznaniu, jak również pole jej działania musi zostać uzgodnione i zaakceptowane przez miarodajne czynniki urzędowe.

Aby w przyszłości uniknąć wszelkich nieporozumień, wyjaśnia się:

1. wszelkie składy i magazyny żywnościowe poniemieckie, znajdujące się na terenie Województwa Poznańskiego, a nie będące wyłącznie prywatną własnością obywateli polskich, należą do Państwa Polskiego i dysponowanie nimi leży w kompetencjach Ministerstwa Aprowizacji i Handlu, za pośrednictwem Wojewódzkich Urzędów Aprowizacji i Handlu;

2. wydawanie produktów spożywczych przez powiatowe referaty aprowizacyjne odbywać się będzie tylko na pisemne polecenie Wojewódzkiego Urzędu Aprowizacji i Handlu, ze względu na zaliczenie ich na poczet przyszłych świadczeń rzeczowych (kontyngentów);

3. odstąpienie żywności z powiatów bez wspomnianego pisemnego polecenia uważane będzie za bezprawne naruszenie majątku państwowego, a ilości te nie zmniejszą sumy towarów, mających być oddanych w ramach akcji świadczeń rzeczowych;

4. Armia Czerwona oraz oddziały Wojska Polskiego mają prawo zaopatrywania się ze zapasów województwa przy oddaniu pisemnego potwierdzenia odbioru towaru.

Mimo posiadania na terenie m. Poznania pewnej ilości zapasów żywnościowych, wyłania się konieczność sprowadzenia środków spożywczych z terenów Województwa Poznańskiego. Przy współudziale i pomocy Polskich Kolei Państwowych wysłane będą specjalne pociągi celem sprowadzenia żywności. Przy każdym transporcie znajdować się będzie Delegat Wojewódzkiego Urzędu Aprowizacji i Handlu (może nim być również przedstawiciel zakładu pracy, organizującego akcję aprowizacyjną) zaopatrzony w pisemnę polecenie Wojewódzkiego Urzędu Aprowizacji i Handlu (Delegata Ministerstwa Aprowizacji i Handlu) do poszczególnych starostw na otrzymanie produktów żywnościowych. Artykuły otrzymane z powiatu winny być potwierdzone pod względem ilościowym i jakościowym przez odnośny referat aprowizacyjny, a potwierdzona kopia powyższego pokwitowania musi być przedstawiona w Wojewódzkim Urzędzie Aprowizacji i Handlu celem uzyskania **zwolnienia oraz zmniejszenia ilości świadczeń rzeczowych na dany powiat, jak również obciążenia danego zakładu pracy, pobierającego towar.** Artykuły zwolnione rozdzielać należy w ilościach, których górne granice określają normy przydziałowe, objęte Instrukcją w sprawie zaopatrzenia ludności nierolniczej w żywność i artykuły codziennego użytku, wydaną przez Biuro Ekonomiczne przy Prezydium Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 9 listopada 1944 roku.

Powyższe rozporządzenie wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia. Tłumaczenia się jego nieznajomością nie będą uwzględniane.

Spółka Wydawnicza im. św. Wojciecha będzie uruchomiona

Jak donosi Polpress, przystąpiono w tych dniach do częściowego uruchomienia największego w Poznaniu wydawnictwa przedwojennego „Spółki Wydawniczej im. św. Wojciecha". W czasie okupacji — jak wiadomo — gmach wydawnictwa hitlerowcy skonfiskowali i przebudowali na hotel reprezentacyjny „Ostland". W czasie walk ulicznych w Poznaniu Niemcy gmach podpalili, tak, że wypalił się niemal doszczętnie.

Sprawami odbudowy oraz uruchomienia „Spółki Wydawniczej im. św. Wojciecha" zajmuje się obywatel Stefański. Do czasu projektowanej odbudowy gmachu lokal wydawnictwa mieści się przy ul. Al. Marcinkowskiego 21. Drukarnia wydawnictwa przy ul. Piotra Wawrzyniaka, która nie uległa zniszczeniu, została od chwili oswodzenia Poznania oddana na usługi społeczeństwa.

Witajmy szeregi naszej Armii z dumą i radością

Dwudniowe uroczystości Wojska Polskiego w Poznaniu

Odrodzona Armia Polska ma już poza sobą chlubne karty i dni bohaterskich walk o uwolnienie naszej Ojczyzny spod jarzma hitlerowskich barbarzyńców wespół z Armią Czerwoną.

Toteż całe społeczeństwo poznańskie przyjmie niewątpliwie z radością zapowiedź, że po raz pierwszy będzie miało możność ujrzenia zwartych szeregów naszej Armii w stolicy Wielkopolski. Tłumnym udziałem w uroczystościach naszego wojska, będącego wyrazem siły i woli zupełnego pokonania odwiecznego wroga, zadokumentujmy nasze patriotyczne uczucia. Niech nasi żołnierze mają to głębokie przekonanie, że całe społeczeństwo stoi z nimi zwarcie w jednym szeregu w myśl hasła „Naród z Armią — Armia z Narodem". Niech radosne okrzyki wyrażą te najgłębsze uczucia dla Armii, które w duszach naszych tak długo musiały być tajone. Witajmy szeregi naszej walecznej Armii z tym przeświadczeniem, że gdyby i nas powołano do szeregów staniemy w nich z ochotą i radością, by wspólnymi siłami budować zręby nowej Polski.

Uroczystości Wojska Polskiego w Poznaniu przewidują: w dniu 7 bm. o godz. 8-mej powitanie czołowych oddziałów na moście św. Rocha. O godz. 9.30 odbędzie się msza polowa na Rynku Łazarskim, po czym o godz. 11-tej defilada przed gmachem Województwa. Uroczystości pierwszego dnia zakończą się akademią w Teatrze Polskim o godz. 14-tej.

W dniu 8 bm. o godz. 9.30 nastąpi powitanie dalszych oddziałów naszego Wojska na moście św. Rocha, zaś o godz. 11-tej odbędzie się defilada wojska przed Grobem Poległych.

Manifestacyjne zebranie Związku Walki Młodych

W dniu 4 marca br. odbyło się pierwsze manifestacyjne zebranie Związku Walki Młodych na terenie miasta Poznania. Aula Uniwersytetu Poznańskiego nie pomieściła wprost tłumów młodzieży i starszego społeczeństwa, które obecnością swą dokumentuje łączność z młodzieżą — przyszłością narodu.

Zebranie rozpoczęto hymnem narodowym odśpiewanym przez uczestników. Po zagajeniu przez ob. Jerzego Karpińskiego zabrał głos Prezydent stoł. miasta Poznania obywatel inż. Maciejewski. W przemówieniu swym nacechowanym troską o przyszłość naszej młodzieży, poruszył obywatel prezydent sprawę oświaty i wykształcenia zawodowego. Młodzież nasza — mówił obywatel prezydent — musi kojarzyć trud pracy fizycznej z pracą umysłową. Musi nadrobić umysłowo stracony pięcioletnią niewolą czas. Polsce demokratycznej potrzebny jest człowiek umysłowo i zawodowo wyszkolony. Przemówienie swe zakończył ob. prezydent okrzykiem na cześć Prezydenta Kraj. Rady Narodowej obywatela Bieruta.

Z kolei zabiera głos obywatel Nowicki ze Swarzędza. Związek Walki Młodych oddział w Swarzędzu w zwartym szyku ze sztandarami i orkiestrą na czele przybył na zebranie do Poznania. Następnie zabrali głos przedstawiciele Związku Walki Młodych z Warszawy por. W. P. Jan Tarłowski oraz ppor. Danuta Zygmuńczyk.

W imieniu Wojska Polskiego przemówił pułkownik Pszczółkowski, który poruszył momenty ideowo-polityczne nowej armii polskiej, stworzonej na nowych zasadach demokratycznych. Przemówienie pułkownika Przezołkowskiego nacechowane gorącym patriotyzmem przerywane było burzliwymi oklaskami.

Obywatel Kalinowski sekretarz wojewódzki Polskiej Partii Robotniczej w obszernym i mocno zaakcentowanym referacie przedstawił program i zakres działania Polskiej Partii Robotniczej.

Obywatel Sikora zdał sprawozdanie z działalności zarządu Związku Walki Młodych na terenie miasta Poznania. Na zakończenie tej manifestacji młodzieżowej w Poznaniu odczytano rezolucję, przyjętą burzą oklasków. Oto jej treść:

Do Prezydenta Krajowej Rady Narodowej, ob. Bolesława Bieruta.

My młodzi zebrani w dniu 4 marca 1945 r. na wielkim Zgromadzeniu Młodzieży demokratycznej miasta Poznania, przesyłamy Wam, Obywatelu Prezydencie, zapewnienie swojej niezłomnej woli współpracy w dziele odbudowy Polski Demokratycznej. Wyrażając Wam, Obywatelu Prezydencie, słowa uznania za ofiarny trud położony w walce o zapewnienie polskiej młodzieży tych wszystkich radości życia, które dotychczas dostępne były tylko synom klas posiadających, przyrzekamy Wam, że nie spoczniemy dopóki wspólnie nie zbudujemy Polski Demokratycznej — Polski Wolnej!

Demokratyczna Młodzież Wielkopolska

Zarządzenie Rejonowego Komendanta Uzupełnień

Poznań (POLPRESS). Rejonowy Komendant Uzupełnień m. Poznania przysyła nam nam następujące zarządzenie z prośbą o umieszczenie:

Wzywam wszystkich b. jeńców wojennych oficerów, podoficerów i szeregowych, powracających z obozów niemieckich w roku bieżącym, do zgłoszenia się w Rejonowej Komendzie Uzupełnień Poznań-Miasto w dniach następujących:

oficerowie dnia 9. 3. 1945 r.
podoficerowie w dniu 10. 3. 1945 r.
szeregowcy w dniu 10. 3. 1945 r.

celem skierowania ich do właściwych jednostek.

Wszyscy wyżej wymienieni obowiązani są zabrać ze sobą żywność na przeciąg dni 7, oraz dwie zmiany bielizny czystej, jak również inne przybory do osobistego użytku.

Rejonowy Komendant Uzupełnień Poznań-Miasto
(—) Mikszyński, kapitan.

Czy znajdzie się zbiór melodii ludowych Feliksa Nowowiejskiego?

Do redakcji naszej zgłosił się syn znanego kompozytora Feliksa Nowowiejskiego, Adam, który przybył do Poznania z ramienia Krakowskiego Urzędu Wojewódzkiego — Wydziału Kultury i Sztuki. Podróż Adama Nowowiejskiego ma na celu odszukanie i zabezpieczenie dorobku artystycznego ojca.

Feliks Nowowiejski, który przebywa obecnie w Krakowie, w roku 1939 zdeponował w Bibliotece Raczyńskich komplet własnych utworów, oraz bezcenny komplet zebranych przez siebie melodii ludowych z Łużyc i Warmii. Ponieważ istnieje przypuszczenie, że dzieła i zbiory kompozytora zostały ukryte, Adam Nowowiejski prosi, aby woźny Biblioteki Raczyńskich (Knak) lub ktokolwiek z rodziny wymienionego, zechciał się z nim porozumieć za pośrednictwem naszej redakcji lub wprost osobiście pod adresem Poznań, Al. Wielkopolska 11.

Pracownicy zakładów miejskich zorganizowali się

Poznań (POLPRESS). W niedzielę odbyło się przy ul. Bukowskiej 20 w gmachu Związków Zawodowych zebranie pracowników gazowni i elektrowni miejskich.

Zebranie zagaił ob. Frąckowiak, po czym wygłosił referat polityczny ob. Becela z Polskiej Partii Robotniczej. Wicewojewoda ob. Widy-Wirski poprosił zebranych o wypowiedzenie się w sprawie „Leistungspole" na terenie zakładów miejskich.

Wywiązała się dyskusja, w toku której przemawiano za tym, aby „Leistungspole" nie zajmował żadnego kierowniczego stanowiska.

Po przemówieniu ob. Rybczyńskiego, przedstawiciela Związków Zawodowych, wybrano komitet organizacyjny, do którego weszli ob. ob.: Augustyniak, Frąckowiak, Binaszewski, Kaczmarski, Krzyżaniak, Jankowiak, Kaczmarek, Sołtysiak, Lisiak i Janaszyk.

Cena pojedynczego egzemplarza „GŁOSU WIELKOPOLSKIEGO" wynosi 25 groszy
Pobieranie wyższej ceny jest nadużyciem

Polska Partia Robotnicza działa na prawym brzegu Warty

Poznań (POLPRESS). Dnia 5 bm. odbyło się w Szkole Powszechnej na Śródce zebranie organizacyjne P.P.R. — Komitetu dzielnicowego Śródka i Zagórze.

Zebranie miało bardzo ożywiony przebieg, świadczący o żywym zainteresowaniu się klasy robotniczej wschodniej dzielnicy Poznania ruchem politycznym.

Zagaił zebranie organizator dzielnicowy ob. Sztaba, po czym nastąpiło przemówienie delegata miejskiego Komitetu P. P. R., ob. Perza.

W przemówieniu swym ujął ob. Perz krótko zadania partii i jej system organizacyjny. Mówił m. in. o programie wyjścia z chaosu wojny obecnej, odnowieniu naszego życia polskiego i otrząśnięciu się ze śladów niewoli hitlerowskiej. Poruszył również sprawę reformy rolnej, organizacji pracy, szpitalnictwa i szkolnictwa.

Następnie zabrał głos ob. Piotrowski. Mówił o wandaliźmie germańskim w Poznaniu i programie odbudowy Państwa Polskiego a zakończył życzeniami owocnej pracy dla nowego komitetu dzielnicowego. Przemówienie ob. Piotrowskiego przerywali zebrani wielokrotnie hucznymi brawami.

Z kolei przystąpiono do wyboru zarządu komitetu dzielnicowego.

W wolnych głosach wyjaśniono niektóre wątpliwości natury organizacyjnej. Między innymi poruszono również kwestię „Leistungspole".

Zebranie zakończono odśpiewaniem Roty.

Zarządzenie starosty powiatowego

Poznań (POLPRESS). Starosta powiatu poznańskiego ob. Nowicki wydał zarządzenie o drużynach pracy.

Na terenie miasteczek mają zająć się tym burmistrze, a na wsiach wójtowie. Drużyny mają usuwać gruzy i na wsiach zasypywać rowy przeciwczołgowe i usuwać ślady działań wojennych.

Rzemiosło poznańskie pracuje

W nowej siedzibie Izby Rzemieślniczej, mieszczącej się przy ul. Mielżyńskiego 12, zaczęto już normalne urzędowanie. Zjawiającym się coraz liczniej interesantom udziela się informacji i porad. Dokonuje się również rejestracji starszych cechów oraz przejmuje sprawozdania z ich dotychczasowej działalności organizacyjnej.

Sprawy zakładów i cechów rzemieślniczych rozpatruje się na dawnych zasadach. Nowopowstające zakłady rzemieślnicze muszą być zgłaszane w odnośnych starostwach jako we władzy przemysłowej I-szej instancji.

Centrala materiałów opałowych powstała w Poznaniu

Poznań (POLPRESS). W niedzielę odbyło się zgromadzenie organizacyjne Spółdzielni „Centrala Materiałów Opałowych w Wielkopolsce, Spółdzielnia z ogr. odp." — Zgromadzenie zagaił ob. Czesław Porankiewicz. Przewodnictwo objął ob. Bogusław Seydlitz, sekretarzował mgr Stylo.

Po zaznajomieniu się ze statutem wybrano radę nadzorczą w osobach ob. ob. Seydlitz Bogusław — prezes, Czechowski Marian — zastępca, Chałas Zygmunt, Szyc Edmund — sekretarze. Biura mieszczą się przy ul. Siemiradzkiego 2 m. 4. Rada Nadzorcza wyłoniła spośród siebie zarząd, w skład którego weszli ob. ob.: Menzel Wojciech, Lehmann Kazimierz, Hoffmann Władysław i Litkowski Józef.

Towar w składnicach zabezpieczył Zarząd Miejski, aby zapewnić opał piekarzom i zakładom użyteczności publicznej.

Organizacja pierwszej orkiestry dętej wojsk garnizonu poznańskiego

Muzyków wojskowych i cywilnych posiadających instrumenty dęte uprasza się o zgłoszenie u kapelmistrza Stefana Sternalskiego celem skompletowania zespołu pierwszej dętej orkiestry wojsk garnizonu stołecznego miasta Poznania. Zgłoszenia przyjmuje się od godz. 13 do 16 każdego dnia przy ulicy Wierzbięcice 16, m. 15, podwórze, parter.

Wieś wspiera miasto

Pierwsze placówki Opieki Sp łecznej

Społeczeństwo województwa Poznańskiego głęboko współczuje ludności Poznania, której warunki wyżywienia są dotychczas nader ciężkie wskutek krwawych i tragicznych dla miasta walk z germańskimi zbrodniarzami.

Wyrazem serdecznego współczucia są dary w artykułach żywnościowych składanych do dyspozycji Miejskiemu Komitetowi Opieki Społecznej.

Dary te pozwalają Miejskiemu Komitetowi Opieki Społecznej rozwijać ożywioną działalność charytatywną, która przejawia się w organizowaniu kuchen społecznych, utrzymaniu sierocińców, domów noclegowych, zaopatrywaniu szpitali w artykuły żywnościowe oraz wydawaniu doraźnym artykułów żywnościowych pogorzelcom i ludziom niezdolnym do pracy.

Kuchnie prowadzone przez Miejski Komitet Opieki Społecznej mieszczą się:

1. przy ul. Skarbowej 24
2. przy ul. Św. Wojciecha 30
3. przy ul. Patr. Jackowskiego 31
4. przy ul. Rolnej 1
5. w Naramowicach
6. w Starołęce, park samochodowy.

W kuchniach tych prócz obiadów wydano do dnia 4. 3. 1945 1100 bochenków chleba. Oprócz istniejących kuchni w najbliższych dniach otworzy się kuchnie dla dzielnic Sołacz i Św. Łazarz.

We wszystkich kuchniach wydaje się obiady i chleb obywatelom Poznania i to: pogorzelcom, ofiarom wojny, jeńcom wojennym polskim — oficerom i żołnierzom powracającym z obozów niemieckich lub wracającym z robót osobom cywilnym oraz potrzebującym obywatelom, będącym w przejeździe do miejsc zamieszkania.

Miejski Komitet Opieki Społecznej zaopatrzył w mięso, szpitale m. Poznania a to:

1. Szpital Położniczy ul. Polna
2. „ Dziecięcy Św. Józefa
3. „ Ortopedyczny ul. Gąsiorowskich
4. „ Główny Miejski, ul. Szkolna
5. „ Elżbietanek ul. Łąkowa

Ośrodkom mlecznym Miejski Komitet Opieki Społecznej przydziela dziennie po 1 jajku dla dzieci do lat 2 oraz około 1000 l mleka dziennie. Miejski Komitet Opieki Społecznej utrzymuje sierociniec w Kiekrzu oraz przygotowuje otwarcie sierocińca w Puszczykowie.

Wielka nędza panująca w obecnej chwili wśród licznych rzesz ludności st. miasta Poznania skłania Miejski Komitet Opieki Społecznej do wydawania artykułów spożywczych w naturze dla tych osób i rodzin, które nie są w możności korzystać z kuchen społecznych.

Dla czasowo bezdomnych pogorzelców i ofiar bitwy poznańskiej oraz dla Polaków wracających z Niemiec (wojsko i osoby cywilne) otwarto dom noclegowy przy ul. Wyspiańskiego 28, gdzie ofiary wojny otrzymują ogrzane pomieszczenie noclegowe.

Bogatą tę pracę charytatywną umożliwiają jedynie dary ofiarnego społeczeństwa woj. Poznańskiego. Szczególną ofiarnością wyróżniło się społeczeństwo z pow. szamotulskiego, a to gminy Grzebienisko, Ostroróg, Biedrowo i Wronki.

Nad całością prac Miejskiego Komitetu Opieki Społecznej czuwa por. Samecki.

Kierownictwo Miejskiego Komitetu Opieki Społecznej w imieniu własnym jak również w imieniu tych wszystkich, którzy z darów powyższych korzystają składa najserdeczniejsze podziękowanie w tym przekonaniu, że gminy pow. szamotulskiego będą w dalszym ciągu pamiętały o ciężkim położeniu ludności Poznania i w miarę możności nadal wspomagać Miejski Komitet Opieki Społecznej swymi cennymi darami.

Pracownicy umysłowi w handlu i przemyśle zrzeszyli się w jeden Związek

W obecności ponad 600 pracowników handlu i przemysłu odbyło się zebranie organizacyjne Związku Zaw. Prac. Umysłowych w Handlu i Przemyśle. Zebranie otworzył b. prezes Związku ob. Antoni Rakowski po czym na przewodniczącego zebrania powołano ob. Stachowiaka. Słowo wstępne wygłosił ob. Rakowski. Jednominutowym milczeniem uczczono pamięć żołnierzy Armii Czerwonej i Armii Polskiej poległych przy oswobodzeniu ziem polskich, oraz tych, którzy zginęli w hitlerowskich więzieniach i obozach koncentracyjnych.

W dalszym ciągu przedstawiciele Okr. Komisji Związków Zawodowych prezes ob. Andrzejewski i wiceprezes ob. Zuprycht wygłosili przemówienia, w których zapoznali obecnych z celami i działalnością związków zawodowych, podkreślając ważność powołującej się do życia organizacji zawodowej. Związki zawodowe mają polepszyć byt mas pracujących i współdziałać przy odbudowaniu Polski Demokratycznej, opartej na sprawiedliwości społecznej. W imieniu kierownika Wydziału Handlowo-Przemysłowego Zarządu Miejskiego ob. Kołaczkowski złożył Związkowi życzenia pomyślnej pracy.

W wyniku wyborów ukonstytuował się następujący zarząd: Prezes — Rakowski Antoni, I. wiceprezes — Madajewski Dionizy, II. wiceprezes — Piechowiak Wiktor, sekretarz — Nowak Antoni, zast. sekretarza — Pyszkowska Eugenia, skarbnik — Wichłacz Tadeusz, zastępcy prezydium — Kryszak Walerian, Schmidt Dionizy, Schulz Maksymilian, Majewicz Feliks, Skałecki Czesław.

Zebranie zakończono wzniesieniem okrzyków na cześć Polski Demokratycznej i jej armii, apelem do intensywnej współpracy oraz odśpiewaniem „Roty".

Przyłączenie abonentów do sieci telefonicznej

Wobec uruchomienia centrali telefonicznej automatycznej w Poznaniu — Dyrekcja Okr. Poczt i Telegrafów przystępuje do przyłączenia abonentów do Miejskiej Sieci Telefonicznej w dzielnicach Łazarz, Wilda i Jeżyce.

Ponieważ Niemcy wywieźli większą część materiałów tefonicznych oraz z powodu że sieć telefoniczna została zniszczona wskutek działań wojennych — Dyrekcja Okr. P. i T. wprowadza ograniczenia przy przyłączaniu abonentów.

W związku z powyższym Dyrekcja przyjmuje zaraz zgłoszenia na przyłączenie do telefonicznej sieci miejskiej z dzielnic wyżej wymienionych i to w następującej kolejności:

1. władze i instytucje wojskowe,
2. władze i urzędy państwowe i samorządowe,
3. instytucje gospodarcze i przemysłowe pracujące na rzecz Państwa, ważne ze względów wojennych za zgodą Prezydenta Miasta Poznania.

Przyłączanie osób prywatnych do sieci miejskiej nastąpić na razie nie może ze względów technicznych.

Formularze zgłoszeń odebrać można w gmachu Rejonowego Urzędu Telef.-Telegr. (ul. Marsz. Focha Nr 19 — pokój Nr 10 parter) dokąd należy je zwrócić po wypełnieniu.

— Nakładaczki drukarskie chętne do pracy mogą się zgłosić w biurach Drukarni św. Wojciecha w Poznaniu, ul. Piotra Wawrzyniaka 39.

W razie bezprawnej rekwizycji...

Przy delegaturze Ministerstwa Aprowizacji i Handlu w Poznaniu, ul. Chełmońskiego 1 utworzono dział kontroli, któremu przysługuje prawo kontrolowania przedsiębiorstw państwowych, samorządowych i prywatnych o charakterze przetwórczym, spółdzielczym i handlowym. Pracownicy działu mają prawo zatrzymywania i kontroli wszelkich transportów, konfiskaty artykułów objętych gospodarką państwową, jak również kontroli cen i walki z lichwą na terenie st. m. Poznania i województwa poznańskiego. — Zażalenia przeciwko wszelkim bezprawnym rekwizycjom, to zn. dokonywanym przez osoby prywatne lub urzędowe bez upoważnienia ze strony delegata Ministerstwa Aprowizacji i Handlu należy kierować na ręce kierownika działu Kontroli Poznań, ul. Chełmońskiego 1.

Gdzie zwracać się o przydział drożdży?

Fabryka drożdży w Luboniu rozpoczęła już normalną pracę. W związku z tym staje się aktualną sprawa przydziału drożdży. Piekarze i zainteresowani kupcy winni składać wnioski o przydział w wydziałach aprowizacyjnych starostw względnie w zarządach miejskich. Przydziałów dokonuje się łącznie dla całych powiatów względnie miast wydzielonych, które na podstawie złożonych wniosków podają delegaturze Min. Aprowizacji i Handlu w Poznaniu całkowite miesięczne zapotrzebowanie. Zwracanie się bezpośrednie poszczególnych interesentów bądź do fabryki bądź do delegatury w Poznaniu jest bezcelowe.

Warsztaty pracy dla piekarzy

Od cechmistrza Ludwiczaka dowiadujemy się, że dla piekarzy poznańskich, którzy wskutek działań wojennych stracili swe piekarnie, otwiera się sposobność uzyskania poniemieckich piekarń na prowincji, gdzie zniszczenia wojenne są stosunkowo niewielkie. Kto zatem z piekarzy ma zamiar osiedlić się w którejś z miejscowości województwa Poznańskiego, winien starać się o przydzielenie upatrzonej piekarni w odnośnej miejscowej władzy przemysłowej I-szej instancji z równoczesnym przedłożeniem niezbędnych dowodów kwalifikacyjnych. Zwracanie się w tych sprawach do centralnych instancyj w Poznaniu jest bezcelowe.

KOMUNIKATY

— Praca dla rzemieślników i pracowników budowlanych. Rzemieślnicy i pracownicy budowlani znajdą stałe zajęcie w „Przedsiębiorstwie Robót Inżynierskich" byłej firmy Max Hamann w Poznaniu. Dla pracowników firmy jest zapewnione wydawanie chleba. Zgłoszenia przyjmuje biuro przedsiębiorstwa: Poznań, ul. Sew. Mielżyńskiego 23 m. 6 w godzinach od 8-mej do 14-tej.

— Pracownicy umysłowi, organizujcie się w Związku Zawodowym Pracowników Umysłowych w Handlu i Przemyśle.

Zapisy przyjmuje Sekretariat Związku przy ul. Bukowskiej 20 w dni powszednie od godz. 15—6-tej.

— Uwaga śpiewacy! Proszę wszystkich członków chórów męskich o przybycie do Teatru Wielkiego (Opery) w środę o godz. 15 celem wzięcia udziału w akademii, która miała odbyć się w zeszłą niedzielę. Bliższe szczegóły na miejscu. — Kierownik Chórów (—) Stanisław Kwaśnik.

— Zebranie księgarzy odbędzie się dnia 7 bm. o godz. 14-tej, w świetlicy Drukarni św. Wojciecha w Poznaniu, przy ul. Piotra Wawrzyniaka 39.

— Nadzwyczajne zebranie Cechu Malarzy. W środę 7 bm. o godzinie 15-tej odbędzie się nadzwyczajne zebranie Cechu Malarzy w gmachu Izby Rzemieślniczej przy ul. Sew. Mielżyńskiego — narożnik św. Marcina (dawna ul. Pierackiego).

— Rejestracja pracowników firmy J. Sperling, garbarnia i farbiarnia futer. Byli pracownicy wspomnianej firmy zechcą się jak najśpieszniej zgłosić w biurze fabrycznym przy ul. Langiewicza 2. Tymczasowy zarządca Gośliński.

ADMINISTRACJA „GŁOSU WIELKOPOLSKIEGO"
mieści się przy
ul. Berwińskiego 1, parter
gdzie odbywa się
sprzedaż i rozdział gazet

Redaktor: Pawłowski Józef, Poznań, ul. Chełmońskiego 22 - Wydawca: Wojewódzki Urząd Informacji i Propagandy - Tłoczono w Drukarni św. Wojciecha w Poznaniu